

Znaczenie wapnowania w rolnictwie oraz ogólne zasady wypełniania wniosku o wsparcie wapnowania gleb

Opracowała Adrianna Szymańska PZDR Krosno

Co należy rozumieć przez wapnowanie gleb?

- ▶ Wapnowanie gleby polega na stosowaniu nawozów wapniowych w celu odkwaszenia gleby oraz poprawienia jej właściwości fizycznych, chemicznych i biologicznych.
- ▶ Wapnowanie jest jak dotąd jedynym sposobem na doprowadzenie pH gleby do optymalnego odczynu.
- ▶ Efekt od zastosowania nawozu wapniowego do zmiany odczynu gleby, w zależności od typu nawozu, jaki został zastosowany, może wynieść od 1 roku do 3 lat.

Skutki zakwaszenia gleby (zbyt niskiego pH):

- ▶ Ograniczony rozwój mikroorganizmów oraz ich działania w glebie, co ma bezpośredni wpływ rozkład materii organicznej w glebie np. na zahamowanie rozkładu resztek poźniwnych
- ▶ Utrudnione pobieranie składników pokarmowych z gleby przez rośliny. W zbyt niskim pH rośliny nie są w stanie pobrać i wykorzystać składników mineralnych dostarczonych do gleby w nawozach mineralnych. Np. fosfor w pH ok. 5,00 zmienia się w formę niedostępną dla roślin
- ▶ Zbyt niskie pH wpływa niekorzystnie na strukturę gleby. Gleba kwaśna robi się zbita, zlewna, „brakuje w niej miejsca na wodę i powietrze”.
- ▶ Zdecydowana większość chwastów lubi glebę kwaśną.
- ▶ pH wpływa również na zdrowotność roślin. Rośliny rosnące na glebach kwaśnych są słabsze i przez to bardziej podatne na choroby. Wpływa to na wzrost nakładów na ochronę, a zastosowana w tym wypadku ochrona i tak nie zawsze będzie skuteczna.
- ▶ Uaktywnianie się szkodliwego glinu i manganu na glebach kwaśnych. Pierwiastki te występujące w zbyt dużych ilościach są szkodliwe dla korzeni roślin. Rośliną bardzo wrażliwą na takie działanie jest np. jęczmień.

Wapnowanie krok po kroku

- Krok 1. **badanie odczynu gleby**. W tym celu najlepiej dostarczyć próbki gleby do Okręgowej Stacji Chemiczno- Rolniczej. Poza zbadaniem pH, które dostarczy wiedzy o stopniu zakwaszenia gleby, warto również zbadać glebę pod kątem zawartości podstawowych makroskładników, tj. fosfor, potas, magnez. Próbę glebową najlepiej wykonać wiosną lub jesienią, tuż przed wysiewem nawozów.
- Krok 2. **wybór nawozu wapniowego** . Wapno tlenkowe działa zdecydowanie szybciej i agresywniej, jest również silnie higroskopijne, w związku z tym jest bardziej przydatne na gleby cięższe. Na glebach lżejszych bardziej wskazane jest stosowanie wapna węglanowego, które działa wolniej i łagodniej.
- Krok 3. **ustalenie odpowiedniej dawki nawozu**. W tym wypadku najlepiej przebadac glebę pod kątem zapotrzebowania na wapnowanie i posłużyć się wynikiem z Okręgowej Stacji Chemiczno- Rolniczej. Należy pamiętać jednak, że dawki zalecane podane są w tonach czystego składnika, czyli w tonach tlenku wapnia na 1 ha użytków rolnych. W zależności od rodzaju posiadanego nawozu wapniowego, należy przeliczyć zalecaną dawkę CaO na masę konkretnego nawozu, uwzględniając ilość czystego składnika zawartą w tym nawozie.
- Krok 4. **wybór odpowiedniego terminu na zastosowanie nawozów wapniowych**. Najbardziej optymalny jest termin późniwy, bezpośrednio pod zabiegi pielęgnacyjne, które przygotowują pole pod zasiew rośliny następczej, ew. późniejsze zabiegi przygotowujące glebę do siewu, które dodatkowo wymieszają wapno z glebą. Ważne jest aby wapno zostało wymieszane z glebą.

Dofinansowanie do wapnowania

Ogólne zasady wypełniania wniosku o wsparcie wapnowania gleb.

Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie

- Program adresowany jest do użytkowników gospodarstw od 1 do 75 ha.
- Dopłata przyznawana jest do tony czystego składnika (tlenku wapnia lub wapnia i magnezu) i jest zależna od wielkości gospodarstwa :
 - pow. od 1 do 25 ha – 300 zł/ 1t CaO
 - pow. 25 do 50 ha – 200 zł/1 t CaO
 - pow. 50 do 75 ha – 100 zł/ 1 t CaO

Dopłata udzielana jest do zakupu wapna udokumentowanego fakturą. Oryginał faktury dołączamy do wniosku. Faktura musi być zapłacona. Na fakturze nazwa wapna musi być napisana zgodnie z rozporządzeniem, musi być podany typ, odmiana oraz minimalna zawartość CaO.

Jakie kroki należy podjąć by móc ubiegać się o dofinansowanie do wapnowania ?

➤ Krok 1. **Badanie gleby z wyliczeniem zalecanej dawki wapna.**

Koszt 1 próbki to 15,25 zł. Za ważne uznaje się wyniki badań wykonanych po 01.01.2017 r. .

Próbę glebową najlepiej wykonać wiosną lub jesienią tuż przed wysiewem nawozów. Jedna próbka może reprezentować maksymalnie 4 ha pola. Do pobrania próbek najlepiej użyć laski Egnera. Posiada ona wycięcie od dołu na wys. 20 cm aby móc pobrać próbkę gleby z warstwy ornej. Takich próbek pierwotnych powinno się pobrać do 20 z równomiernie rozłożonych punktów na powierzchni pola. Po pobraniu próbek pierwotnych z całego pola całość ziemi należy dokładnie wymieszać i wsypać do pojemnika ok. 0,5 kg ziemi (próba ogólna, którą dostarczamy do Stacji Chemiczno-Rolniczej).

- Do programu można zgłosić działki o pH 5,5 lub niższym.
- Tę samą działkę można zgłosić 1 raz na 4 lata.

Kolejny krok:

- Krok 2. **Zakup nawozów wapniowych na fakturę.**
- Do wniosku załączamy oryginał faktury.
- Dane na fakturze muszą być spójne z załącznikami i odwrotnie
- Na fakturze musi być zapis „zapłacono gotówką”, lub przy przelewie potwierdzenie zapłaty.
- Kwota dofinansowania wyliczana jest na kalkulatorze umieszczonym na stronie internetowej Krajowej Stacji Chemiczno Rolniczej www.schr.gov.pl
- Jeżeli wyliczona kwota dofinansowania będzie niższa od kwoty na fakturze, rolnik otrzyma zwrot pieniędzy do wysokości wyliczonej kwoty dofinansowania. Jeżeli natomiast zakupione wapno będzie tańsze niż wyliczona kwota dopłaty, to rolnik dostanie tyle, ile za wapno zapłacił.
- W przypadku, gdy rolnik zakupi więcej wapna w stosunku do przebadanego areалу i zalecanej dawki na tych gruntach, to dopłata będzie przysługiwała jedynie do ilości wyliczonej na podstawie wyników badań.

Ostatni etap:

- ▶ Krok 3. **Wypełnienie wniosku wraz z kompletem załączników a następnie dostarczenie kompletu dokumentów do Orękowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Rzeszowie**

- ▶ Wniosek wraz z załącznikami oraz instrukcją dostępny jest na stronie internetowej Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej: www.schr.gov.pl
- ▶ Po wejściu na stronę www.schr.gov.pl wybieramy zakładkę **Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie**, następnie powinna się rozwinąć lista dostępnych zakładek, tj. :
 - Wniosek do WFOŚiGW(wybieramy WFOŚiGW Rzeszów)
 - Załączniki do wniosku- de- minimis
 - Instrukcja wypełniania wniosku
 - Oświadczenie o uzyskanym dofinansowaniu w PWG
 - Oświadczenie RODO dla OSChR

Wniosek oraz załączniki wypełniamy elektronicznie. Jedynie podpisy wykonuje się odręcznie.

Wypełnienie wniosku c.d.

We wniosku należy określić termin do kiedy wysiejemy zakupione nawozy wapniowe. Mamy czas do roku od zakupu, ale wysiewamy nawozy dopiero po złożeniu wniosku.

Na jednym załączników do wniosku należy podać kod PKD. Z reguły rolnicy to mikroprzedsiębiorstwo, a kod PKD dla upraw roślinnych np. zbóż to **01.11.Z**, natomiast w przypadku produkcji roślinnej i zwierzęcej w gospodarstwie należy wpisać kod **PKD 01.50.Z**

Gotowy wniosek z załącznikami można przesać lub zawieźć do Stacji Chemiczno-Rolniczej w Rzeszowie ul. Chmaja 3

Źródła opracowania:

- <https://kalendarzrolnikow.pl/1788/abc-wapnowania-gleb>
- <https://www.youtube.com/watch?v=YZ1DnexEFJM>